

Od čega i kako zaštititi voćke u septembru

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 08.09.2024 *Брой:* 9/2024

Pred kraj vegetacionog perioda, razvoj bolesti se usporava, ali ne prestaje potpuno.

Predviđene padavine tokom druge i prve polovine treće dekade povećaće rizik od razvoja gljivičnih patogena na zrelećem voću – kasne truleži ploda, kasne pegavosti plodova kasnih sorti voćaka.

Gustina populacije štetočina značajno opada. Mnoge od njih su ušle u neaktivne stadijume – lutke, jaja. Ipak, kasno izležene larve druge generacije voćnog moljca nastavljaju da izazivaju crvljivost ploda. Štetni su i drugi insekti. Stoga se aktivnosti zaštite bilja nastavljaju tokom meseca.

U voćnjacima

Складишта за воће се дезинфикују. Ово обавља стручњак!

Gubar — *Lymantria dispar*

Za utvrđivanje populacije gubara koja prezimljava, broje se legla jaja na stabilima i debelim granama 40–60 stabala, a za dudovog prelca – prstenovi jaja na dvogodišnjim, trogodišnjim i četvorogodišnjim grančicama.

Plodovi breskve se pregledaju na mestima rukovanja kako bi se otkrila istočnjačka voćna smotavka u područjima gde se još nije pojavila.

Oko dve nedelje pre berbe, voćnjaci jabuka i krušaka čije je voće namenjeno skladištenju tretiraju se sa Captan 80 WG (150–180 g/da) radi zaštite od kasne pegavosti i drugih bolesti koje se razvijaju u skladištima voća.

Za utvrđivanje gustine populacije pupoljkaša kruške krajem meseca, potresa se 10 stabala na 500 ari, razasutih po voćnjaku – u početku svaki drugi dan, a nakon pronalaska prvih insekata, svakodnevno.

Kestenovi se prskaju početkom meseca, pre polaganja jaja, sa Coragen 20 SC (18–30 ml/da) ili drugim kontaktnim insekticidom za suzbijanje kestenovog pipka. Prskanje se ponavlja još dva puta u razmacima od 7–10 dana.

U zasadima jagode

Pre presađivanja, radi stanja bez korova, zasadima jagode se tretira Roundup Energy (300–500 ml/da za jednogodišnje i dvogodišnje korove i 500–800 ml/da za višegodišnje korove).

Jagodin korenski pipak

Zasadi jagoda se zalivaju jednim od insekticida – Decis 100 EC (17.5 ml/da) ili drugim proizvodom na bazi deltametrina, Mospilan 20 SP (30 g/da), Naturalis (300 ml/da) dok se zemljište ne navlaži do dubine od 15 cm protiv larvi korenskih pipaka.

Sadni materijal jagode se pregleda na bolesti i štetočine koje se prenose njime – bela i ljubičasto-smeđa pegavost listova, korenski pipci, jagodina nematoda, jagodina grinja, virusne bolesti, itd.

Puzavice jagode se dezinfikuju ako su zaražene jagodinom grinjom ili jagodinom nematodom potapanjem na 13–15 minuta u vodu temperature 45–50 °C.